

Розділ 1

Медсестра притримала двері. До безвіконної кімнати, де лікар призначив огляд, першим зайшов суддя Маккелва, за ним — донька Лаврель, потім — дружина Фей. Судді Маккелві, високому огрядному чоловікові, був сімдесят один рік. Зазвичай він носив окуляри зі стрічкою на шиї, однак тепер, сівши у високе, схоже на трон крісло, що здіймалося над лікарським табуретом, тримав їх у руці. Лаврель і Фей обступили його обабіч.

Лаврель Маккелві-Ганд, стрункій жінці зі спокійним незворушним обличчям, було вже за сорок. Волосся її ще не починало сивіти. На ній був костюм цікавого крою та з незвичайної тканини, однак на спідниці виднілася складка. Загалом таке вбрання було надто теплим для Нового Орлеана. Її темно-блакитні очі видавали втому.

Фей, маленька, бліда й у сукенці із золотими гудзиками, постукувала ногою. Вона була взута в сандалі.

Тоді був ранок понеділка, початок березня. Для всіх трьох Новий Орлеан був чужим містом.

Лікар, Нейт Кортленд, з'явившись саме в час, пройшов розміреним кроком через кімнату й поручкався із суддею Маккелвою та Лаврель. Його познайомили з Фей, яка стала дружиною судді лише півтора року тому. Потім лікар сів на табурет і вперся п'ятами в обніжок. За мить звів обличчя, що виражало вдячність та уважність: здавалося, він дуже довго чекав на суддю Маккелву в Новому Орлеані, ніби ось-ось мав вручити йому подарунок або одержати якийсь від нього.

— Нейте, — мовив батько Лаврель, — я вже не молодий, то й тіло помалу підводить. Таке наше життя. Але поза цим, думаю, на мої очі справді напала якась болячка.

Доктор Кортленд, знаний окуліст, маючи, здавалося, незмірну кількість часу, поволі згорнув селянські руки. Його пальці завжди видавалися Лаврель дуже чутливими та навіювали таку думку: він може лише легесенько торкнутися ними годинникового скельця і несхибно визначити час.

— Виник цей маленький розлад у день народження Джорджа Вашингтона*, — мовив суддя Маккелва.

Доктор Кортленд кивнув так, ніби схвалив доречність цього дня.

— Розкажіть мені про цей маленький розлад, — заговорив він.

— Я вернувся тоді до будинку. Трохи пообрізавав троянди... Уже ж на пенсії, ви знаєте. І от зупинився на веранді, задивився на вулицю... А Фей кудись чкурнула, — сказав суддя Маккелва й спробував подарувати їй поблажливу усмішку, яка, однак, видалася нещирою.

— Та я ж у салоні краси була, Миртіс робила мені зачіску, — пояснила Фей.

— І побачив я фігове дерево, — мовив суддя Маккелва. — Фігове дерево! А старі лякачки на ньому блискотіли! Ті самі лякачки, які Бекі ще колись поприв'язувала, бо надумала собі, що вони віднадять птахів!

Обидва чоловіки усміхнулися. Вони належали до різних поколінь, але зросли в одному місці. Бекі була матір'ю Лаврель. Ті доморобні світловідбивачі, бляшані кружальця, геть не віднадували птахів від інжиру в липні.

* Ідеться про 22 лютого.

— Нейте, ми з вами добре знаємо, що те дерево росте між моїм задвірком і хлівом, де ваша мати колись тримала корів. Воно мені блиснуло прямо в очі, а я ж дивився геть не туди, а в бік судової будівлі, — провадив далі суддя Маккелва. — Тож я мусив дійти висновку, що в мене на потилиці вирости очі.

Фей засміялася — видала короткий високий звук, що скидався на насмішкуватий сойчин крик.

— Так, новини тривожні, — сказав доктор Кортленд і підсунувся ближче на табуреті. — Треба все гарненько оглянути.

— Я вже оглянула. Нічого стороннього не побачила, — мовила Фей. — Може, ти, сонечку, просто подряпався об кущ, бо ніякої колючки в оці немає.

— Так-так, *пам'ять* мене зраджує. Бекі сказала б, що сам і винен. Не можна ж обрізати витку троянду перед цвітінням, — провадив таким самим спокійним тоном суддя Маккелва. Лікар схилився над його обличчям. — Але от троянди Бекі, як я з'ясував, ніяка біда не вхопить.

— Справді ніяка, — пробурмотів лікар. — У сестри моєї, здається, й досі росте троянда із живця, який дала їй місис Бекі.

Обличчя його було дуже спокійне. Він простягнув руку й вимкнув світло.

— Темно! — скрикнула Фей. — От яка лиха година повела його в ті хащі? Оце вийди мені на хвильку з дому!

— Ну бо уродини Джорджа Вашингтона — то посвячена часом днина для обрізання троянд, — мовив лікар дружнім голосом. — Чого Адель не попросили? Вона пообрізала б їх вам.

— Ой, та вона пропонувала, — озвався суддя Маккелва й легесенько махнув рукою, так ніби зараз відбувався суд і він закривав справу цієї жінки. — Я вже й сам мав би до цього діла руку набити.

Лаврель одного разу побачила, як батько обрізав троянди. Тримаючи ножиці в обох руках, він, здавалося, танцював щось на кшталт незграбної сарабанди — нахилився врізнобіч та ніби вклонявся уявній партнерці. Зрештою обернувся той кущ на щось незрозуміле.

— А потім вас щось турбувало?

— Так, часом було помутніння. Але найдужче мене стурбував той перший випадок.

— То, може, хай природа все і владнає? — озвалася Фей. — Постійно йому про це кажу.

Лаврель щойно прибула з летовища. Прилетіла до Нового Орлеана нічним рейсом із Чикаго. Ця зустріч була неспо-

діваною, домовилася про неї міжміським телефоном учора ввечері. Батько, що мешкав у старому будинку в Мавнт-Салусі, штат Міссісіпі, полюбляв телефонувати, а не писати, але та розмова була напрочуд стриманою. Наприкінці він сказав: «До речі, Лаврель, останнім часом я став трішки гірше *бачити*. Треба було б навідатися до Нейта Кортленда. Може, щось знайде». Потім додав: «Фей каже, що поїде зі мною, пройдеться крамницями».

Лаврель ще не чула, щоб батько мав якісь проблеми зі здоров'ям, а тим паче визнавав їх. Тому й прилетіла.

Маленьке й болісно-блискуче вічко приладу висіло між завмерлим обличчям судді Маккелви й схованим у темряві обличчям лікаря.

Зрештою світло на стелі загорілося знову. Доктор Кортленд підвівся і став роздивлятися суддю Маккелву, а той — його.

— А я *знав*, що таки знайшов трохи роботи для вас, — сказав суддя Маккелва чуйним голосом, яким він зазвичай, ще коли працював, виносив вирок.

— Сітківка правого ока відшарувалася, — мовив доктор Кортленд.

— То ви ж можете її полікувати, — відповів батько Лаврель.

— Робити це треба негайно, не можна гаяти цінного часу.

— Добре, то коли ви можете зробити операцію?

— Через якусь подряпину? Та щоб ті троянди старі повсихали! — закричала Фей.

— Подряпин на цьому оці немає. Проблеми не з зовнішньою, а з внутрішньою частиною. Спалахи так само йдуть зсередини. Проблеми, місис Маккелво, із зором.

Доктор Кортленд, відвернувшись від судді та Лаврель, помахом руки покликав Фей до схеми на стіні. Вона рушила туди, а за нею потягнувся запах парфумів.

— Ось зовнішня, а ось внутрішня частина ока, — мовив він. Потім розповів за допомогою схеми про необхідні втручання.

Суддя Маккелва перехилився набік, ближче до Лаврель, що сиділа на нижньому стільці.

— А око це таки не дурило мене! — мовив він.

— От чого ця біда вчепилася саме до мене? — вигукнула Фей.

Доктор Кортленд провів суддю до коридору.

— Вмощуйтеся у моєму кабінеті. Медсестра ще поставить вам кілька питань.